2གལ་ཆེའི་གསར་འགྱུར། 2025ལོའི་ཟླ་12ཚེས་3

རེས་གཟའ་ལྷག་པ།

པར་ངོས་འདིའི་འགན་འཁུར་རྩོམ་སྒྲིག་པ། བྱང་ཆུབ་ཆོས་སྒྲོན།

ལྷ་སའི་མཉམ་འདྲེས་སྨྱན་སྦྱོར་ལྟེ་གནས་སུ་
གནས་ཚུལ་འབྱོར་གསལ། ཉིན་ཤས་གོང་།
བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་མི་དམངས་སྲིད་གཞུང་གསར་
འགྱུར་གཞུང་དོན་ཁང་གིས་གསར་འགྱུར་ཡོངས་
བསྒྲཊ་ཚོཊ་འདུ་འཚོཊ་ཤིང་། 2025ལོའི་རང་
ལྗོངས་ཀྱི་བཟོ་ལས་ཐོན་རྫས་ཀྱི་ལྟ་སྐུལ་འཐེན་བཤེར་
དང་བཟའ་བཅའི་སྤུས་ཚད་བདེ་འཇཊ་ཀྱི་འཐེན་
བཤེར་གནས་ཚུལ་ངོ་སྤྲོད་བྱས་ཡོད། གསར་འགྱུར་
མགྲིན་ཚབ་པ་དང་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཁྲོམ་ར་ལྟ་
སྐུལ་དོ་དམ་ཅུས་ཀྱི་ཅུས་ཀྲང་གཞོན་པ་ཟླ་བས་འབྲེལ་
ཡོད་གནས་ཚུལ་བརྡ་ཁྱབ་བཏང་ཡོད།
ངོ་སྤྲོད་བྱས་པར་གཞིགས་ན། 2025ལོར་
རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཁྲོམ་ར་ལྟ་སྐུལ་དོ་དམ་ཅུས་ཀྱིས་རྒྱུན་
གཏན་གྱི་འཐེན་བཤེར་དང་། མཉམ་འགུལ་འཐེན་
བཤེར། ཆེད་དོན་འཐེན་བཤེར། ཉེན་ཁར་ལྟ་
ཞིབ་ཚད་ལེན་སོགས་ཀྱི་བྱ་ཐབས་སྤྱད་དེ་དྲ་ཐོག་དང་
དྲ་ཕྱིར་འཐེན་བཤེར་ལས་དོན་སྤེལ་ཡོད། མིག་
སྔའི་བར། ལྗོངས་ཡོངས་སུ་ཁྱོན་བཟོ་ལས་ཐོན་
རྫས་ཁག་ཐེངས་5784ལ་འཐེན་བཤེར་བྱས་ཡོད་
ཅིང་། ཚད་གཞི་མ་ལོན་པ་དང་གནད་དོན་ཡོད་
པའི་ཐོན་རྫས་ཁག་ཐེངས་502ཤེས་རྟོགས་བྱུང་
ཡོད། ས་ཁོངས་རང་བཞིན་དང་ལས་རིགས་རང་
བཞིན་གྱི་ཐོན་རྫས་གལ་ཆེན་གྱི་སྤུས་ཚད་བདེ་
འཇགས་ཀྱི་གནད་དོན་ཐོན་མེད་པས་སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་
སྤུས་ཚད་བརྟན་པོའི་ངང་འཕར་ཡོད། ཟས་རིགས་
འཐེན་བཤེར་ཁག་ཐེངས་16430ལེགས་གྲུབ་བྱུང་
ཞིང་། ཁག་ཐེངས་4.5བྱས་པར་མི་སྟོང་ལ་སླེབས་
ཡོད། དེའི་ནང་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་རིམ་པས་འཐེན་
བཤེར་ཁག་ཐེངས་11172ལེགས་གྲུབ་བྱས་པའི་ནང་

ལྟ་སྐུལ་འཐེན་བཤེར་ཁག་ཐེངས་7977བྱས་པར་
ཚད་གཞི་མ་ལོན་པའི་ཁག་ཐེངས་113ཟིན་པས་ཚད་
གཞི་མ་ལོན་པའི་ཚད་བརྒྱ་ཆ་1.42ཟིན་ཡོད་པ་
དང་། ཉེན་ཁར་ལྟ་ཞིབ་ཚད་ལེན་ཁག་ཐེངས་
1855བྱས་པར་གནད་དོན་དངོས་དཔེ་ཁག་ཐེངས་
58ཟིན་ནས་གནད་དོན་ཤེས་རྟོགས་ཐུབ་ཚད་བརྒྱ་ཆ་
3.1ཟིན་པ། གདེང་འཇོག་རང་བཞིན་གྱི་འཐེན་
བཤེར་ཁག་ཐེངས་1340བྱས་པར་ཚད་ལོན་ཁག་
ཐེངས་1330ཟིན་ནས་ཚད་གཞི་ལོན་ཚད་བརྒྱ་ཆ་
99.25ཟིན་པ། ས་ཁུལ་དང་། གྲོང་ཁྱེར།
རྫོང་བཅས་རིམ་པའི་བཟའ་བཅའི་ཞིང་ལས་ཐོན་
རྫས་འཐེན་བཤེར་ལྟ་ཞིབ་ཚད་ལེན་ཁག་ཐེངས་
5258བྱས་པར་ཚད་གཞི་མ་ལོན་པའི（གནད་
དོན）དངོས་དཔེ་ཁག་ཐེངས་117ཤེས་རྟོགས་བྱུང་
བས་ཚད་གཞི་མ་ལོན་ཚད་བརྒྱ་ཆ་2.23ཟིན་ཡོད།
དཔེ་འཐེན་ཞིབ་བཤེར་གྱི་གྲངས་གཞི་དབྱེ་ཞིབ་
བྱས་འབྲས་ལས་མངོན་པར། 2025ལོར་རང་ལྗོངས་
ཀྱི་བཟོ་ལས་ཐོན་རྫས་ཀྱི་ལྟ་སྐུལ་དཔེ་འཐེན་ཞིབ་བཤེར་
དེ་དཔེ་འཐེན་ཞིབ་བཤེར་གྱི་རིགས་དང་དཔེ་འཐེན་
ཞིབ་བཤེར་གྱི་ཁག་གྲངས་ཆེས་ཆེར་འཕར་བའི་གནས་
ཚུལ་འོག་ཚད་གཞི་མ་ལོན་ཚད་བརྒྱ་ཆའི་གྲངས་2.61
ཆག་ཡོད། དེ་དང་བསྡུར་ན། སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་ཚད་
གཞི་ལོན་ཚད་བརྒྱ་ཆ་90ཡན་གྱི་རིམ་པར་ཐོག་མར་
སླེབས་པའི་ནང་ཁྱིམ་སྤྱོད་སོལ་རླངས་ཐབ་དང་།
གློག་སྐུད་གློག་ཐག བོད་བཟོའི་ཁྱིམ་ཆས། གཟིམ་
སྤོས། གློག་སྒུལ་སྦག་སྦག་སོཊ་ཐོན་རྫས་རིཊ་98ཀྱི་
ཚད་གཞི་ལོན་ཚད་བརྒྱ་ཆ་100ཟིན་ཡོད།
བཟའ་བཅའ་འཐེན་བཤེར་གྱི་ལས་དོན་ཁྲོད་
ལྗོངས་ཡོངས་ཀྱི་ཁྲོམ་ར་ལྟ་སྐུལ་དོ་དམ་ཁོངས་

གཏོགས་ཀྱིས་དོ་ཁུར་རྒྱ་ཁྱབ་ཐོབ་པ་དང་མང་ཚོགས་
ཀྱི་ཉེ་འགྲམ་དུ་ཐོན་མང་བའི་གནད་དོན་དངོས་ལ་
དམ་པོར་དམིགས་ཏེ་གྲོང་གསེབ་ཀྱི་བཟའ་བཅའ་
དང་། ཤ་རིགས་ཐོན་རྫས། ཟླ་མཆོད་བག་
ལེབ། དུས་ཆེན་རིང་གི་གཙོ་གནད་བཟའ་བཅའ་
སོགས་ལ་དམིགས་ནས་ཆེད་དོན་འཐེན་བཤེར་བྱས་
ཡོད། གཙོ་གནད་བཟའ་བཅའ་ཁག་ཐེངས་1132
ལ་འཐེན་བཤེར་བྱས་པར་ཚད་གཞི་མ་ལོན་པའི་ཁག་
ཐེངས་7ཟིན་པས་ཚད་གཞི་མ་ལོན་པའི་ཚད་བརྒྱ་ཆ་
0.62ཟིན་ཡོད། ཉེན་ཁར་ལྟ་ཞིབ་ཚད་ལེན་ཁག་
ཐེངས་100བྱས་པར་གནད་དོན་དངོས་དཔེ་ཁག་
ཐེངས་2ཟིན་པས་ཉེན་ཁ་ཤེས་རྟོགས་ཐུབ་ཚད་བརྒྱ་
ཆ་2.00ཟིན་ཡོད། ཁྱེད་ཀྱིས་ཐེར་འདོན་གནང་
དང་ངས་ཞིབ་བཤེར་བྱེད་ཆོག་ཅེས་པའི་དམངས་
འདོད་ཞིབ་བཤེར་བསྡུ་རུབ་མ་ལག་ཐོག་རྒྱུན་རྣམ་ཅན་
གྱི་འདྲི་ཤོག་51ཁྱབ་བསྒྲགས་བྱས་པ་དང་། སྤྱི་
དམངས་ཀྱིས་འདྲི་ཤོག་སྐོང་ཚད་44000ལྷག་ཙམ་
ཟིན་ནས་སྔོན་དཔག་གི་བསྡུར་ཚད་ལས་ཆེས་ཆེར་
བརྒལ་ཡོད། དེ་དང་ཆབས་ཅིག་ཁྱེད་ཀྱིས་ཐེར་
འདོན་གནང་དང་ངས་ཞིབ་བཤེར་བྱེད་ཆོག་ཅེས་པ་
དང་ཁྱེད་ཀྱིས་རྩ་གཉིས་རྟཊ་རིས་བཤེར་དང་ངས་ཐེར་
འདོན་བྱེད་ཆོག་ཅེས་པ་སོཊ་ཀྱི་བྱ་ཐབས་སྤྱད་དེ་སྔ་
རྗེས་སུ་སློབ་གྲྭའི་བཟའ་བཅའི་བདེ་འཇཊ་དང་།
ཕྱིར་ཚོང་བཟའ་བཅའ། བཟའ་བཅའི་ཞིང་ལས་
ཐོན་རྫས། མང་ཚོཊ་ཀྱི་ཉམས་ལེན་བཅས་ལ་དོ་ཁུར་
བྱེད་པའི་ཆེད་དོན་འཐེན་བཤེར་ཁག་ཐེངས་1077
བྱས་པར་ཚད་གཞི་མ་ལོན་པའི་ཁག་ཐེངས་7ཟིན་པས་
ཚད་གཞི་མ་ལོན་པའི་ཚད་བརྒྱ་ཆ་0.65ཟིན་ཡོད།
（བྱང་ཆུབ་ཆོས་སྒྲོན་གྱིས་སྒྱུར་ཞུས་བྱས）

ད་ལོ་ལྗོངས་ཡོངས་ཀྱི་བཟོ་ལས་ཐོན་རྫས་དང་བཟའ་བཅའི་སྤུས་ཚད་བདེ་འཇགས་ཀྱི་སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་རྣམ་པ་བརྟན་ཐོག་ཡར་འཕེལ་བྱུང་བ།

ལྷ་སའི་མཉམ་འདྲེས་སྨྱན་སྦྱོར་ལྟེ་གནས་སུ་
གནས་ཚུལ་འབྱོར་གསལ། ཟླ་12ཚེས་1ཉིན།
གྲོང་ཨུད་འཐབ་ཕྱོགས་གཅིག་གྱུར་པུས་གྲོང་ཁྱེར་
ཡོངས་ཀྱི་ཏང་ཕྱིའི་མི་སྣར་གནས་ཚུལ་བརྡ་ཁྱབ་
གཏོང་བའི་ཚོགས་འདུ་འཚོགས་ཤིང་། གྲོང་ཨུད་ཀྱི་
རྒྱུན་ཨུ་དང་། འཐབ་ཕྱོགས་གཅིག་གྱུར་པུའི་པུའུ་
ཀྲང་། གྲོང་ཁྱེར་སྲིད་གྲོས་ཏང་ཙུའི་ཧྲུའུ་ཅི་གཞོན་
པ་བཅས་ཡིན་པའི་སྐལ་བཟང་ཚེ་བརྟན་ཚོགས་
འདུར་ཞུགས་ཡོད།
ཚོགས་འདུའི་ཐོག ཀྲུང་གོ་གུང་ཁྲན་ཏང་གི་
ཀྲུང་དབྱང་ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་སྐབས་ཉི་ཤུ་པའི་ཚང་
འཛོམས་གྲོས་ཚོགས་ཐེངས་བཞི་པ་དང་། ཀྲུང་གོ་
གུང་ཁྲན་ཏང་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་སྐབས་བཅུ་པའི་
ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ཚང་འཛོམས་གྲོས་ཚོགས་ཐེངས་
དགུ་པའི་དགོངས་དོན་བརྒྱུད་བསྒྲགས་དང་སློབ་སྦྱོང་
བྱས་པ་དང་། ཀྲུང་གོ་གུང་ཁྲན་ཏང་ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་
སྐབས་བཅུ་པའི་ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ཚང་འཛོམས་
གྲོས་ཚོགས་ཐེངས་བཅུ་པའི་དགོངས་དོན་བརྡ་ཁྱབ་
བཏང་བ་རེད།
ཚོགས་འདུའི་ཐོག གྲོང་ཁྱེར་ཡོངས་ཀྱི་
ཏང་ཕྱིའི་མི་སྣས་ཚང་འཛོམས་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་
དགོངས་དོན་ལ་སློབ་སྦྱོང་དང་གོ་བ་གཏིང་ཟབ་
བླངས་ནས་བསམ་བློ་དང་བྱ་སྤྱོད་དེ་ཀྲུང་དབྱང་གི་
ཐབས་ཇུས་བཀོད་སྒྲིག་དང་། རང་སྐྱོང་ལྗོངས་
ཏང་ཨུད་དང་ལྷ་ས་གྲོང་ཨུད་ཀྱི་སྤྱིའི་བཀོད་སྒྲིག་
ཐོག་གཅིག་གྱུར་ཡོང་བར་བྱས་ཏེ། བསམ་བློའི་
ངོས་འཛིན་ཟམ་མི་ཆད་པར་ཟབ་ཏུ་གཏོང་བ་

དང་། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་རྨང་གཞི་བརྟན་དུ་བཏང་
ནས་ལྷ་ས་ཡུན་རིང་བདེ་འཁོད་དང་སྤུས་ཚད་མཐོ་
བའི་འཕེལ་རྒྱས་ལ་སྐུལ་འདེད་གཏོང་བའི་མཉམ་
ཤུགས་ཆེན་པོ་རྒྱ་ཁྱབ་ངང་གཅིག་ཏུ་སྒྲིལ་དགོས་པ་
དང་། དོན་ཆེན་བཞིར་དམིགས་པ་དང་།
འཛུགས་གཏོད་བཞིར་ཤུགས་སྣོན་རྒྱག་པ། རྩ་
དོན་ལྔ་མཐའ་འཁྱོངས་བྱེད་པ། འཐབ་ཇུས་ཆེན་
པོ་བཞི་དང་བྱ་སྤྱོད་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ལག་ལེན་བསྟར་
བ་སོགས་ལྟེ་བའི་ལས་འགན་བསྒྲུབས་ནས།
ཐབས་འདོན་ཇུས་འབུལ་དང་དྲང་གཏམ་ཧུར་ཐག་
བཤད་ཐོག་གྲོང་ཨུད་ཀྱིས་ཚན་རིག་དང་མཐུན་པའི་
ཐབས་ཇུས་འདོན་རྒྱུར་འདེགས་སྐྱོར་ནུས་ལྡན་བྱེད་
དགོས་པ། རང་ངོས་འཛུགས་སྐྱོང་ལ་མུ་མཐུད་
ནས་ཤུགས་སྣོན་རྒྱག་པ་དང་འགན་འཁྲི་སྒྲུབ་ནུས་
ཆེ་རུ་བཏང་ནས་མཐུན་སྒྲིལ་དང་། འབྱོར་
ཕྱུག ཤེས་དཔལ། ཞི་མཐུན། མཛེས་སྡུག་
བཅས་ལྡན་པའི་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་དེང་རབས་
ཅན་གྱི་ལྷ་ས་གསར་པ་བསྐྲུན་རྒྱུར་སྐུལ་འདེད་
གཏོང་ཆེད། བློ་གྲོས་དང་སྟོབས་ཤུགས་ལེགས་
སྐྱེས་སུ་འབུལ་དགོས་པའི་ནན་གསུངས་གནང་ཡོད།
གྲོང་ཁྱེར་ཡོངས་ཀྱི་མི་རིགས་ཁག་དང་ལས་
རིགས་ཁག་གི་ཏང་ཕྱིའི་མི་སྣའི་འཐུས་མི་དང་། དེ་
བཞིན་གྲོང་ཨུད་འཐབ་ཕྱོགས་གཅིག་གྱུར་པུའི་རྫོང་
རིམ་པ་གཞོན་པ་ཡན་གྱི་ལས་བྱེད་པ། དེ་བཞིན་
ཚན་ཁག་གི་འགན་འཁུར་བ་བཅས་ཁྱོན་འཐུས་མི་80
ལྷག་ཙམ་ཚོགས་འདུར་ཞུགས་ཡོད།
（ཕུར་སྒྲོན་གྱིས་སྒྱུར་ཞུས་བྱས）

གྲོང་ཁྱེར་ཡོངས་ཀྱི་ཏང་ཕྱིའི་མི་སྣར་གནས་ཚུལ་བརྡ་ཁྱབ་གཏོང་བའི་ཚོགས་འདུ་འཚོགས་པ།

ལྷ་སའི་མཉམ་འདྲེས་སྨྱན་སྦྱོར་ལྟེ་གནས་སུ་
གནས་ཚུལ་འབྱོར་གསལ། བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་
སྒྲོག་འགྲེལ་ཚོགས་པས་མལ་གྲོ་གུང་དཀར་རྫོང་དུ་
ཏང་གི་སྐབས་ཉི་ཤུ་པའི་ཀྲུང་ཨུ་ཚང་འཛོམས་གྲོས་
ཚོགས་ཐེངས་བཞི་པའི་དགོངས་དོན་སྒྲོག་འགྲེལ་གྱི་
སྙན་ཞུའི་ཚོགས་འདུ་འཚོགས་ཤིང་། སྙན་ཞུའི་
ཚོགས་འདུའི་ཐོག་ནང་དོན་ཟབ་ལ་གོ་བདེ་བའི་
གསལ་འགྲེལ་དང་གསོན་ཉམས་དོད་པའི་དཔེ་མཚོན་
ཐོག་ནས། མལ་གྲོ་གུང་དཀར་རྫོང་གི་ཏང་ཡོན་
ལས་བྱེད་པ་དང་མང་ཚོགས་ལ་ཚང་འཛོམས་གྲོས་
ཚོགས་ཀྱི་དོན་སྙིང་གལ་ཆེན་དང་། ལྟེ་བའི་དོན་
སྙིང་། ལག་ལེན་གྱི་བླང་བྱ་བཅས་བརྒྱུད་རིམ་ལྡན་
པའི་ངང་འགྲེལ་བཤད་བརྒྱབ་སྟེ། ཚང་འཛོམས་
གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་དགོངས་དོན་གཞི་རིམ་དུ་དོན་འཁྱོལ་
ཐུབ་རྒྱུར་སྐུལ་འདེད་བཏང་ཡོད།
སྒྲོག་འགྲེལ་ཁྲོད། རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཀྱི་འཆད་
ཁྲིད་ཚོགས་པའི་ཁོངས་མི་དང་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་རྩོམ་
རིག་སྒྱུ་རྩལ་ལས་རིགས་མཉམ་འབྲེལ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་
ཀྲུའུ་ཞི་གཞོན་པ་ཁྲེན་རེན་ཅེས་སྒྲོག་འགྲེལ་གྱི་གཙོ་
དོན་ལ་དམ་པོར་དམིགས་ནས། ལོ་ལྔ་ཚན་བཅོ་ལྔ་
པའི་རིང་གི་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་དེང་རབས་ཅན་
གཞི་རྩའི་ཆ་ནས་མངོན་འགྱུར་བྱེད་པའི་འཕེལ་རིམ་
ཁྲོད་ཀྱི་གནས་བབ་གལ་ཆེན་ཁོང་དུ་ཡང་དག་ཆུད་
པར་བྱེད་པ་དང་། ལོ་ལྔ་ཚན་བཅོ་ལྔ་པའི་རིང་གི་
དཔལ་འབྱོར་དང་སྤྱི་ཚོགས་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་མཛུབ་
ཁྲིད་མཛད་ཕྱོགས་དང་དམིགས་ཚད་གལ་ཆེན་ལ་གོ་
བ་གཏིང་ཟབ་ལེན་པ། ལོ་ལྔ་ཚན་བཅོ་ལྔའི་རིང་གི་
དཔལ་འབྱོར་དང་སྤྱི་ཚོགས་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་འཐབ་
ཇུས་ལས་འགན་དང་བྱ་ཐབས་གལ་ཆེན་ལ་ཕྱོགས་
ཡོངས་ནས་གོ་བ་ལེན་པ། ཏང་གི་ཕྱོགས་ཡོངས་ཀྱི་
འགོ་ཁྲིད་མཐའ་འཁྱོངས་དང་ཤུགས་སྣོན་རྒྱག་པ།
ཀྲུང་གོའི་ཁྱད་ཆོས་ལྡན་པའི་དེང་རབས་ཅན་དུ་
འགྱུར་བར་སྐུལ་འདེད་གཏོང་བའི་བརྗིད་རྔམ་ལྡན་

པའི་སྟོབས་ཤུགས་གོང་བུར་འགྲིལ་བ་སོགས་པའི་
ཐད་ནས་ཚང་འཛོམས་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་དགོངས་དོན་
ལ་འཆད་འགྲེལ་གཏིང་ཟབ་བྱས་ཡོད། སྙན་སྒྲོན་གྱི་
གཙོ་དོན་ཁ་གསལ་བ་དང་ནང་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་
པས། ཏང་གི་སྐབས་ཉི་ཤུ་པའི་ཀྲུང་ཨུ་ཚང་
འཛོམས་གྲོས་ཚོཊ་ཐེངས་བཞི་པའི་དགོངས་དོན་མལ་
གྲོ་གུང་དཀར་རྫོང་གི་དོན་དངོས་དང་། ལས་བྱེད་
པ་དང་མང་ཚོགས་ཀྱི་ལས་ཀ་དང་འཚོ་བ་བཅས་དང་
ཟུང་འབྲེལ་དམ་ཟབ་བྱས་ཏེ། ཚང་མས་གསལ་པོ་
ཤེས་པ་དང་གོ་བ་གཏིང་ཟབ་ལེན་ཐུབ་པར་བྱས་ཡོད།
མལ་གྲོ་གུང་དཀར་རྫོང་འཕེལ་སྒྱུར་ཨུ་ལྷན་གྱི་
ཀྲུའུ་རེན་གཞོན་པ་ཅ་དབན་ཆང་གིས། དགེ་རྒན་
ཁྲེན་རེན་ཅེའི་འཆད་ཁྲིད་ནང་། ཏང་གི་སྐབས་ཉི་
ཤུ་པའི་ཀྲུང་ཨུ་ཚང་འཛོམས་གྲོས་ཚོགས་ཐེངས་བཞི་
པའི་དགོངས་དོན་ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་གསལ་འགྲེལ་
བྱས་ཡོད། རྫོང་འཕེལ་སྒྱུར་ཨུ་ལྷན་གྱིས་ཚང་
འཛོམས་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་དོན་སྙིང་གཙོ་བོ་དང་།
དགོངས་དོན་གྱི་ངོ་བོ། ལག་ལེན་གྱི་བླང་བྱ་བཅས་
ལ་གོ་བ་གཏིང་ཟབ་ལེན་པ་དང་ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་
ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱས་ཏེ། ལོ་ལྔ་ཚན་བཅུ་བཞི་པའི་
མཇུག་བསྡུའི་དམག་འཐབ་ནུས་ཤུགས་ཡོད་རྒུས་ཡག་
པོ་རྒྱག་པ་དང་འབྲེལ་ཚང་འཛོམས་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་
དགོངས་དོན་དེ་རྫོང་གི་ལོ་ལྔ་ཚན་བཅོ་ལྔ་པའི་འཆར་
འགོད་བཟོ་བའི་བརྒྱུད་རིམ་ཧྲིལ་པོ་དང་ཁྱབ་ཁོངས་
ཁག་ཏུ་ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་ཁྱབ་པར་བྱ་རྒྱུ་དང་།
བསམ་ཕྱོགས་དང་དམིགས་ཚད་གནད་སྨིན་ངང་ཇུས་
འགོད་དང་། ཐབས་ལམ་དང་བྱ་ཐབས་དངོས་
བཏོན་ནས། མལ་གྲོ་གུང་དཀར་གྱི་དོན་དངོས་དང་
འཚམ་པ་དང་། འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཁོང་དུ་
ཆུད་པ། མི་དམངས་ཀྱི་རེ་སྒུག་དང་འཚམ་པ་
བཅས་ཀྱི་སྤུས་ཚད་མཐོ་བའི་འཆར་འགོད་ཅིག་ཧུར་
ཐག་བཟོ་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་བཤད།
（བྱམས་པ་ཚེ་རིང་གིས་སྒྱུར་ཞུས་བྱས）

རང་སྐྱོང་ལྗོངས་སྒྲོག་འགྲེལ་ཚོགས་པས་མལ་གྲོ་གུང་དཀར་
རྫོང་དུ་ཏང་གི་སྐབས་ཉི་ཤུ་པའི་ཀྲུང་ཨུ་ཚང་འཛོམས་གྲོས་
ཚོགས་ཐེངས་བཞི་པའི་དགོངས་དོན་སྒྲོག་འགྲེལ་བྱས་པ། ལྷ་སའི་མཉམ་འདྲེས་སྨྱན་སྦྱོར་ལྟེ་གནས་སུ་

གནས་ཚུལ་འབྱོར་གསལ། བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་
དབུ་བརྙེས་ནས་ལོ་ངོ་60འཁོར་བའི་མཚམས་ཚིགས་
གལ་ཆེན་དུ་པེ་ཅིང་བོད་སྐྱོར་བཀོད་འདོམས་པུའུ་
དང་ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་ཁྲེང་ཀོན་ཆུས་མི་དམངས་སྲིད་
གཞུང་སོགས་ཚན་པས་མཉམ་འབྲེལ་ཐོག་བཏོད་པའི་
གཏམ་བརྗོད་ཟློས་གར《ཐག་རིང་གི་ལྷ་སའི་སྐྱིད་
ཆུ》ཞེས་པ་ཟླ་11ཚེས་30ཉིན་ལྷ་སར་འཁྲབ་སྟོན་
བྱས་ཡོད། པེ་ཅིང་གི་ལོ་ངོ་30ལྷག་ཙམ་གྱི་བོད་
སྐྱོར་ལོ་རྒྱུས་རྒྱབ་ལྗོངས་སུ་བྱས་པའི་དངོས་ཡོད་རིང་
ལུགས་ཀྱི་བརྩམས་ཆོས་དེས་སྒྱུ་རྩལ་ལ་བརྟེན་པ་དང་
བརྩེ་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷ་སའི་ལས་བྱེད་པ་
དང་། མང་ཚོགས། བོད་སྐྱོར་ལས་བྱེད་པའི་
འཐུས་མིར་རི་ཀླུང་བརྒལ་བའི་པེ་ཅིང་དང་བོད་
ལྗོངས་དབར་གྱི་སྤེལ་རེས་དང་། ས་གནས་གཉིས་
པོས་བློ་སེམས་གཅིག་མཐུན་ངང་མཐུན་སྒྲིལ་ལག་
གདང་སྦྲེལ་ནས་འཕེལ་རྒྱས་ལ་སྐུལ་འདེད་གཏོང་
བའི་བརྩེ་སེམས་ཟབ་མོ་གསོན་ཉམས་དོད་པོས་
མངོན་པར་བྱས་ཡོད།
2024ལོའི་པེ་ཅིང་གི་ག་སྦྱར་བོད་སྐྱོར་གྱི་གཙོ་
གནད་རིག་གནས་རྣམ་གྲངས་ཡིན་པའི《ཐག་རིང་གི་
ལྷ་སའི་སྐྱིད་ཆུ》ཞེས་པ་དེ་པེ་ཅིང་འཁྲབ་སྟོན་ཚོགས་
པ་དང་། པེ་ཅིང་གྲོང་ཁྱེར་གཞས་མ་གཏམ་ཚོགས་
པ་དང་ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་ཁྲེང་ཀོན་ཆུས་རིག་གནས་ཡུལ་
སྐོར་ཅུས་ཀྱིས་མཉམ་འབྲེལ་ཐོག་འཁྲབ་སྟོན་བྱས་པ་
ཞིག་རེད། ཟློས་གར་གྱི་རྣམ་གྲངས་ལ་ས་ཁོངས་ཀྱི་
ཁྱད་ཆོས་དང་བརྩེ་དུང་ཟབ་མོ་ལྡན་པར་བྱ་ཆེད།
ད་ཐེངས་ཀྱི་ལྷ་སའི་འཁྲབ་སྟོན་ནང་ས་གནས་དེ་གའི་
སྒྱུ་རྩལ་ཚོགས་པ་ཆེད་མངགས་གདན་དྲངས་
ཡོད། འཁྲབ་སྟོན་མ་བྱས་གོང་། ལྷ་སའི་མངོན་
མིན་རིག་གནས་ཤུལ་བཞག་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་སྟོད་ལུང་
སྐྱོར་མོ་ལུང་ལྷ་མོ་ཚོགས་པས་སྔོན་ལ་ཟློས་གར་ཁང་གི་
ཚོམས་ཆེན་མདུན་མར་འཁྲབ་སྟོན་བྱས་པ་དང་།
བབ་ཆགས་ལ་སྤྲོ་སེམས་འཁོལ་བའི་རྣམ་ཐར་གྱི་སྒྲ་
གདངས་དང་ཞབས་བྲོའི་སྟངས་སྟབས་ཀྱིས་ཡུལ་
དངོས་ཀྱི་རྣམ་པ་འཁྲུག་ཏུ་བཏང་ཞིང་། ཁྲེང་ཀོན་
ཆུས་ཉང་བྲན་དམངས་ཁྲོད་སྒྱུ་རྩལ་ཚོགས་པའི་
འཁྲབ་སྟོན་པ་7གྱིས་གསོན་ཉམས་འདོད་པའི་ལྷ་མོ་
འཁྲབ་སྟོན་བྱས་པར་མ་ཟད། ད་དུང་གཏམ་
བརྗོད་ཟློས་གར་འཁྲབ་སྟོན་བྱེད་རིང་པེ་ཅིང་གི་

འཁྲབ་སྟོན་པ་དང་ལག་གདང་སྦྲེལ་ནས་མཉམ་དུ་
ཞབས་བྲོ་འཁྲབ་པ་དང་། གར་སྟེགས་ཐོག་ཅིང་
བོད་རིག་གནས་ཀྱི་གཏམ་བརྗོད་གསོན་ཉམས་དོད་
པོ་ཞིག་མངོན་པར་བྱས་ཡོད།
པེ་ཅིང་གྲོང་ཁྱེར་གླུ་གར་ཚོགས་པའི་རིམ་པ་
དང་པོའི་འཁྲབ་སྟོན་པ་ལི་ཤང་ཁྲེང་གིས་བཅར་འདྲི་
དང་ལེན་བྱེད་སྐབས། ངས་ཟློས་གར་ནང་ཁྲེང་
ཡན་ཅེ་འཁྲབ་པ་ནི་ངའི་ངོས་ནས་བརྗོད་ན་འགྲན་
སློང་ཞིག་ཡིན་ལ་སློབ་སྦྱོང་ཞིག་ཀྱང་ཡིན་ཞེས་
བཤད། ཁོང་གིས་ང་ཚོའི་ཟློས་གར་ནང་ལྷ་མོ་དང་
བོད་རིགས་ཀྱི་ཞབས་བྲོ་ཁག་གཅིག་འགྲེམས་སྟོན་
བྱས་ཡོད། མཉམ་འདྲེས་དེ་ནི་རྒྱ་བོད་མཛའ་
གྲོགས་དང་མི་རིགས་མཐུན་སྒྲིལ་གྱི་རྣམ་པའི་ཐོག་
ནས་མངོན་ཡོད། ཟློས་གར་ཁྲོད་ཀྱི་བྱ་བ་ཆུང་ངུ་
དང་མི་སྣ་ཆུང་ཆུང་བརྒྱུད་དེ་ས་གནས་འདི་གའི་འཚོ་
བ་དངོས་དང་དེ་བས་ཉེ་བཅར་ཐུབ་པའི་གཏམ་རྒྱུད་
མངོན་རྒྱུའི་རེ་བ་ཡོད་ཅེས་བཤད།
གཏམ་བརྗོད་ཟློས་གར་འདི་གསར་རྩོམ་བྱེད་
པའི་དམིགས་ཡུལ་ནི་པེ་ཅིང་གི་ལོ་ངོ་30ལྷག་ཙམ་གྱི་
བོད་སྐྱོར་ལམ་བུའི་ཐོག་གི་དངོས་ཡོད་ཀྱི་བྱ་བ་ཅུང་
ཙག་མཚོན་བྱེད་ཡིན། གསར་གཏོད་ཚོགས་པས་དེ་
སྔ་ལྷ་སར་ཐེངས་མང་བསྐྱོད་དེ་གནས་ཚུལ་ཤེས་
རྟོགས་དང་། བོད་སྐྱོར་ལས་བྱེད་པ་དང་དེའི་ནང་

མིར་བཅར་འདྲི། པེ་ཅིང་བོད་སྐྱོར་བྱས་ནས་ལོ་ངོ་
30འཁོར་བའི་གྲུབ་འབྲས་འགྲེམས་སྟོན་དང་།
འཐུང་ཆུ་གཙང་མའི་ལས་གྲྭ། འབྲི་གཡག་གསོ་
ཚགས་རྟེན་གཞི་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ལ་རྟོག་ཞིབ་
གཏིང་ཟབ་བཅས་བྱས་ཏེ་འཁྱེར་བདེ་བའི་གསོ་རླུང་
ལྕགས་དམ་དང་། བོད་རིགས་སྤུན་ཟླས་ཕུལ་བའི་
ཁ་བཏགས། ལས་ཀའི་ཟིན་ཐོ་བྲིས་པའི་ཉིན་ཐོ་
སོགས་ཞིབ་ཆ་རེ་རེ་བཞིན་གར་སྟེགས་ཐོག་མངོན་
པར་བྱས་ནས་བོད་སྐྱོར་ལས་བྱེད་པས། བོད་
རིགས་སྤུན་ཟླར་ལྷག་བསམ་ཟོལ་མེད་ངང་རྒྱབ་སྐྱོར་
བྱས་པ་ཇི་མ་ཇི་བཞིན་མཚོན་པར་བྱས་ཡོད།
སྒྱུ་རྩལ་མངོན་པའི་ཐད། གཏམ་བརྗོད་ཟློས་
གར་འདིར་ཅིང་བོད་རིག་གནས་མཉམ་འདྲེས་གཏིང་
ཟབ་བྱུང་ཡོད། གར་སྟབས་མཛེས་རྩལ་ཇུས་འགོད་
ཐད་ཟོལ་བཅོས་མཉམ་ཐོན་གྱི་བྱ་ཐབས་སྤྱད་དེ་ཕོ་
བྲང་པོ་ཏ་ལ་དང་། བོད་བཟོའི་སྐྲུན་དངོས།
གངས་རི་སོགས་ས་མཐོའི་ཁྱད་ཆོས་ལྡན་པའི་པར་
གཞི་ཆེན་མོ་དང་བོད་སྐྱོར་ལས་བྱེད་པའི་གཞུང་ལས་
ཁང་དང་བོད་རིགས་སྤུན་ཟླའི་ཁྱིམ་ཚང་སོགས་འཚོ་
བའི་རྣམ་པ་དང་ཟུང་འབྲེལ་དམ་ཟབ་བྱས་པ་
དང་། ཟློས་གར་ཧྲིལ་པོར་ཁྱབ་པའི་སྔོ་མདོག་སྟེ་ལྷ་
སའི་སྐྱིད་ཆུའི་རྣམ་པ་དེ།
（པར་ངོས་གསུམ་པར་གཟིགས）

གསར་རྩོམ་གཏམ་བརྗོད་ཟློས་གར《ཐག་རིང་གི་ལྷ་སའི་སྐྱིད་ཆུ》ཞེས་པ་ལྷ་སར་འཁྲབ་སྟོན་བྱས་པ།

པར་འདི་ནི་གཏམ་བརྗོད་ཟློས་གར《ཐག་རིང་གི་ལྷ་སའི་སྐྱིད་ཆུ》ཞེས་པ་འཁྲབ་སྟོན་བྱེད་བཞིན་པའི་རྣམ་པ་ཡིན།

ཏང་གི་སྐབས་ཉི་ཤུ་པའི་ཀྲུང་ཨུ་ཚང་འཛོམས་གྲོས་ཚོཊ་ཐེངས་བཞི་པའི་དགོངས་དོན་སློབ་སྦྱོང་དང་ལག་བསྟར་བྱེད།

（པར་ངོས་དང་པོར་མཐུད）བྱེད་སྒོའི་ཁྲིད་སྟོན། རྣམ་པ་
གཏོད་པ་བཅས་བརྒྱུད། འཛད་སྤྱོད་ཀྱི་མི་མངོན་པའི་སྟོབས་
ཤུགས་རྒྱུན་མཐུད་ངང་འདོན་སྤེལ་བྱས་ཏེ་ཁྲོམ་རའི་གསོན་ཤུགས་
ཆེ་རུ་བཏང་ཡོད། ཞིང་འབྲོག་ཐོན་རྫས་འགྲེམས་ཚོང་ཁུལ་དུ་
སྦྲང་དཀར་རྩམ་པ་དང་ས་མཐོའི་སྦྲང་རྩི་སོགས་ཁྱད་ལྡན་ཞིང་
འབྲོག་ཐོན་རྫས་སྣ་ཚོགས་གྲལ་སྟར་འགྲིག་པོས་བཤམས་ཡོད་པ་
དང་། ཚོང་པ་ཚོས་སྤྲོ་སེམས་འཁོལ་བའི་ངང་འགྲོ་འོང་བྱེད་
མཁན་གྲོང་མི་ཚོར་ཐོན་རྫས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ངོ་སྤྲོད་བྱས་པས་གྲོང་མི་

མང་པོ་ཞིག་གི་ཡིད་དབང་བཀུག་ཡོད། རླངས་འཁོར་འགྲེམས་
ཚོང་ཁུལ་དུ་རླངས་འཁོར་གསར་རྐྱང་རེ་རེ་བཞིན་གྲལ་འགྲིག་པོས་
བསྒྲིགས་ཡོད་པ་དང་། ཚོང་པས་ངང་རྒྱུད་རིང་པོས་རླངས་
འཁོར་ཀྱི་རྒྱུ་ཆ་དང་གཟིགས་སྐྱོང་སྲིད་ཇུས་འགྲེལ་བཤད་བརྒྱབ་
པས་འཛད་སྤྱོད་པ་མང་པོ་ཞིག་བློ་འདྲི་དང་རླངས་འཁོར་ཚོད་
གཏོང་བྱེད་པར་ཡོང་བའི་ཡིད་དབང་བཀུག་ཡོད།
ད་ཐེངས་ཀྱི་ཚོང་འདུས་ཐོག་དམངས་ཕན་སྲིད་ཇུས་མང་པོ་
བཏོན་ཡོད་ཅིང་། ལག་ཐོགས་ཁ་པར་གྱི་ངེས་གནས་ལྷ་ས་གྲོང་

ཁྱེར་དུ་ཡོད་པའི་མི་སྒེར་གྱི་འཛད་སྤྱོད་པ་ཚང་མ་ཞུགས་ཆོག་པ་
དང་། འཛད་སྤྱོད་པས་འཛིན་ཤོག་ལེན་མི་དགོས་པར་བྱེད་སྒོའི་
ནང་ཞུགས་མཁན་ཚོང་དུད་ཀྱི་ཚོང་ཁང་དུ་འཛད་སྤྱོད་བྱེད་
སྐབས། སྐད་འཕྲིན་གྱི་གཏོང་སྤྲོད་ཆ་རྐྱེན་དང་མཐུན་ཚེ་སྒོར་
50ཟིན་ཚེ་སྒོར་10གཅོག་པ་དང་། སྒོར་100ཟིན་ཚེ་སྒོར་20
གཅོག་པ། སྒོར་200ཟིན་ཚེ་སྒོར་40གཅོག་པ། སྒོར་300
ཟིན་ཚེ་སྒོར་60གཅོག་པ། སྒོར་500ཟིན་ཚེ་སྒོར་100གཅོག་
པ། སྒོར་1000ཟིན་ཚེ་སྒོར་200གཅོག་པ་བཅས་ཀྱི་གཟིགས་

སྐྱོང་ལོངས་སུ་སྤྱོད་ཆོག དེ་དང་ཆབས་ཅིག་ཁྲེང་ཀོན་ཆུས་ཀྱི་
རླངས་འཁོར་ཁེ་ལས་སུ་རླངས་འཁོར་གསར་པ་ཉོ་མཁན་མི་སྒེར་
གྱི་འཛད་སྤྱོད་པས་རླངས་འཁོར་ཉོས་ཚེ་ཁ་གསབ་སྒོར་4500ནས་
15000བར་སྤྲོད་རྒྱུ་དང་། མི་སྒེར་གྱི་འཛད་སྤྱོད་པས་ནུས་རྒྱུ་
གསར་པའི་རླངས་འཁོར་གསར་པ་ཉོ་མཁན་ལ་རིམ་པ་ཁག་གི་ཁ་
གསབ་ཚད་གཞིའི་རྨང་གཞིའི་ཐོག་དངུལ་སྨར་ཁ་གསབ་སྒོར་
2000མང་དུ་གཏོང་རྒྱུ་རེད།
（བྱང་ཆུབ་ཆོས་སྒྲོན་གྱིས་སྒྱུར་ཞུས་བྱས）